

ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ԳԷՊՔ

Ծռվածի ելեպրոֆան հեռագիր :

Աս մտերս Ղնորայի Լ.թէնէն Ճեմարանը ետեէ ինկած է Անգղիայէն մինչև Ամերիկայ ելեքարական հեռագրով Եւրոպան Ամերիկայի հետ միացնելու խորհուրդը առաջ տանել. և ինչպէս որ կը տեսնուի՝ բաւական հաւանականութիւն լի է թէպէտ և ամենամեծ ծախքով, որուն ամենէն նըւազը կը հաշուի 15-20 միլիոն ֆրանք, որովհետև որչափ ալ ուղիղ կամ կարճ գիծը ընարեն՝ հանդերձ այսու ամենայնիւ 2000 Անգղիական միլիոնն աւելի է : Սովորական ոճով թէլերը պատրաստելէն վերջը ամառուան խաղաղ օգերուն կրնան ծովը ինչեցնել, որովհետև մէյմը ծովուն տակը իջնալէն վերջը շատ աւելի ապահով են կարելու վտանգէն, պատճառաւ որ ամենէն սաստիկ մըրլիկներն ալ ծովուն երեսէն խիստ քիչ խորութեմ ծովը կը խռովեն, իսկ խորերը աւելի ալ հանդարտ են : Հեռաւորութիւնը ամենէն տարբերութիւն մը չունի գործիքին, կամ թէ ըսենք ելեքարական հոսանուտին արագութեանը վրայ, բաւական է որ պահանջուած հաստութիւնն ունենայ, և ահա մասնաւորապէս սա բանին համար գործիք մը հնարուեցաւ Ղնորայ և իրեք շարժուան մէջ հարկեր Անգղ. մզն երկայնութեամբ արայրէ թէլ շինեցին : Տարակոյս չկայ որ եթէ սա խորհուրդս առաջ երթայ՝ աշխարհքին մէջ ինչուան հիմա ելած փորձերէն ամենէն աւելի նրաշալին կ'ըլայ : — Արդէն Տուվի ելեքարական հեռագրով Անգղիա Եւրոպայի առաջին կարգի մայրաքաղաքներուն հետ միացած է, ու թէ որ Ամերիկային ալ յաջողուելու ըլլայ, կրնան Կոր Օրլէանի օրագիրները հրատարակելի նչ որ նոյն առաւօտը պատահած է Իտալիա որ 8000 մզն տարակայնութիւն ունի : Աս բանին համար ամենէն յարմար կէտը սեպուած է Ամերիկայի մէջ Հելիֆոքս քաղաքը :

Աս միջոցին կը սկսի ելեքարական հեռագրի նոր ուղի մ'ալ Անգղիան Իւրախայի հետ միացնելու. ինչպէս ուրիշ մ'ալ Անգղիայէն Պելժիա :

Հանճարաւոր գիտք ճէ :

ԱՍԿԵ քանի մը տարի առաջ Դայմի գետին մէջ խոշոր նաւ մը ընկղմեր էր, որն որ անշարժ ժայռի մը նման ջրին տակը ծածկուած անցուգարծի արգելք կ'ըլար : Ըստ կերպով փորձեցին որ սա նաւ տեղէն հանեն, բայց ամէն ջանք փռւած ելաւ : Հանճարաւոր սոյային մէկը առաջարկեց որ կապարէ երկու խոշոր սակառներու մէջ վառօք լեցնեն ու զուգահեռական գիրքով նաւուն կողքերուն տակը զետեղեն ջրասուզակ մեքենայով ու կրակ տան և վեր հանեն զանիկայ : Աս երկու սակառները խողովակով մը իրարու հետ հաղորդ

գտնուութիւն սխախ ունենային, և այս խողովակին մէջ ալ պատրոյգ մը, որուն ձեւքովը սխախ բռնկցնէին վառօքը :

Երկու անգամ սա բանս փորձեցին, բայց երկու անգամն ալ այլևայլ պակասութեամբ անյաջող զընաց. և դժբաղդութեամբ աշխատող նաւավարներէն մէկը ջրասուզակ մեքենային չուաներուն մէջ պլլուելով խղճուեցաւ : Վերջապէս վերջի անգամ մ'ալ ուղեցին փորձել ամենայն արգելքներուն գէմը առնելով : Չորս հազար լիտր վառօք տակառներու մէջ լեցուցած էր, և նոյն կերպով ծովը իջեցուցած. և ամենայն բան ընկացուցին, և մնաց որ կրակը տան : Չորս կողմէն բոլոր նաւակները քաշուած էին, բայց ի մէկ նաւակէն որ պատրոյգը սխախ վառէր, և պատրաստ կեցեր էր մէկէն փախչելու : Բազմութիւն ժողովըրգեան բոլոր եզերքը բռնած հետաքրքրութեմ կը սպասէր տեսնելու այս նորանշան գէպը : Նշանը արուեցաւ, պատրոյգը բռնկցուցին, մէյմ'ալ հինգ վայրկեան անցած չանցած սոսկալի շառաջամբ մը տակառները ճաթեցան ու ութը հարիւր ոտքէն աւելի տարածութեամբ ջրի զանգուած մը գմբեթաձև օքը հանեցին Եօթանասուն ոտք բարձր. անոր ետեէն մէկ մուծ ու խիտ գորշի մը, և անոր հետ մէկտեղ կայմեր, սախտակներ ու գերաններ, որ կարծես թէ ծովային չըրարելի տեսարան մըն էր : Ճայթմուակը այնչափ ուժով էր որ գետին երկու կողմի բռնուները սաստիկ ցնցուեցան, ու մինչև մօտ գեղերն ալ գետնաշարժը զգալի եղաւ : Այս յանդուգն գործս զուժեանս մէջ ամենէն լիաստակար գիտուած մը չպատահեցաւ :

Ըրգէլաւոր երկեւէլուրիւն :

Անճեւալ տարւոյն երկրորդ վեցամեանը մէջ (Յուլիէն սկսեալ մինչև Դեկտեմբեր) Անգղիոյ երկաթուղեացը վրայ երթեան կողմերուն թիւը 47, 509, 392ի հասեր է : Նոյնչափ ժամանակի մէջ 113 հոգի զանազան ճամբաներու վրայ մեռան, 264 մ'ալ վիրաւորուեցան : 8 ճամբորդ առանց իրենց կողմանէ կամաւոր սուիթ մը տալու մեռան, 213 ալ վիրաւորեցան : 9 ճամբորդ իրենց անխոհեմութեամբ մեռան. 14 մ'ալ նոյն պատճառաւ վիրաւորուեցան : Ըրգէկառաց ստորին պաշտօնակաշներէն 30 հոգի առանց կամաւոր սուիթ մը տալու մեռան, ու 17 մ'ալ վիրաւորուեցան. 32 պաշտօնակալ իրենց անխոհեմութեանը զոհ եղան մեռան, 11 ալ վիրաւորուեցան : 33 առանձնական մարդիկ ալ մեռան ու 9 հոգի մ'ալ վիրաւորուեցան ուղեւոր յանդգնութեամբ երկաթուղեոյն մէկ կողմէն մէկալը ցաթեւ անցնելու կամ նոյն խի ճամբուն վրայ քաշելու :